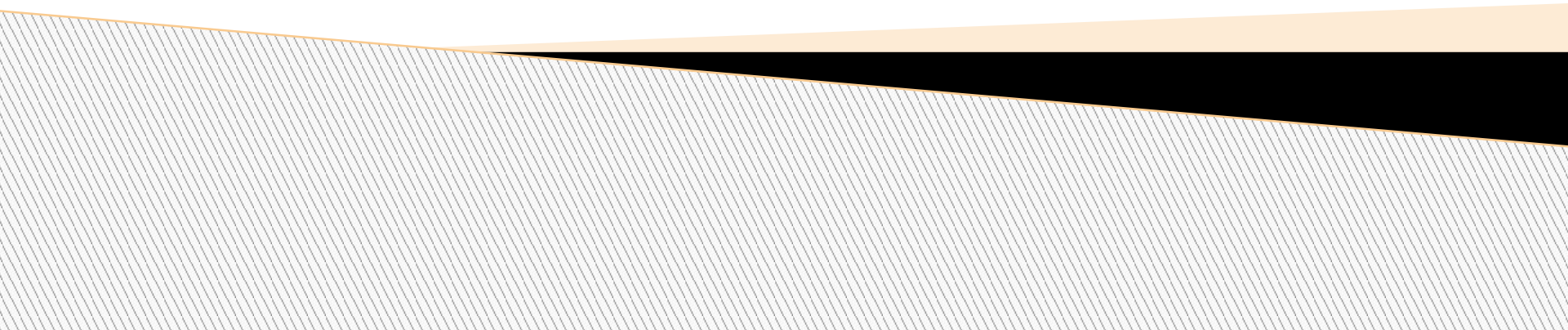

Корсунь-Шевченківська наступальна операція

Планування і підготовка операцій зимової кампанії 1944 р. розпочалися у Ставці ВГК з листопада 1943 р. Їх назвуть – "Десять сталінських ударів". Другим ударом стало визволення Правобережної України. Однією з причин зосередження стратегічних зусиль радянської сторони на цьому напрямку було прагнення звільнити родючі українські землі до початку посівної та забезпечити збір урожаю вже у 1944 році, а відтак покращити постачання країни на 1945 рік. Успішні бойові дії мали повернути важливі промислові та сільськогосподарські райони і відкрити шлях для наступу Червоної армії на Балкани і Польщу.

У ході цієї операції було ліквідовано угруповання гітлерівських військ на Корсунському виступі (що утворився в результаті Житомирсько-Бердичівської наступальної операції 1943–1944 і Кіровоградської наступальної операції 1944) та створено сприятливі умови для остаточного визволення Правобережної України.

Угруповання противника в зоні Корсунського виступу складалося з 9 піх. д-зій, 1-ї танк. д-зії СС "Вікінг", моторизованої бригади СС "Валлонія", окремого танк. батальйону і 6 дивізіонів штурмових гармат зі складу 1-ї танк. та 8-ї армій групи армій "Південь" (команд. – ген.-фельдмаршал Е.Манштейн).

Корсунь-Шевченківська наступальна операція (з німецького боку називалась Черкаський котел; *24 січня — 17 лютого 1944 р.*) — частина стратегічного наступу військ 1-го (генерал армії Микола Ватутін) і 2-го (генерал армії Іван Конєв) Українських фронтів із метою оточення та знищення угруповання противника на Корсунь-Шевченківському виступі.

Микола Ватутін

Іван Конєв

Хід операції. *Початок*

Корсунь-Шевченківська наступальна операція,
"другий Сталінград"

Друга світова війна

Німецький танк Tiger I

Дата: 24 січня 1944 — 17 лютого 1944
Місце: Корсунь, УРСР, СРСР
Результат: Перемога Червоної Армії, оточення німецьких військ

Сторони

 Третій Рейх

 СРСР

Командувачі

 Еріх фон Манштейн

 Ватутін М.Ф.

 Отто Велер

 Конев І.С.

 Вільгельм

Штеммерман

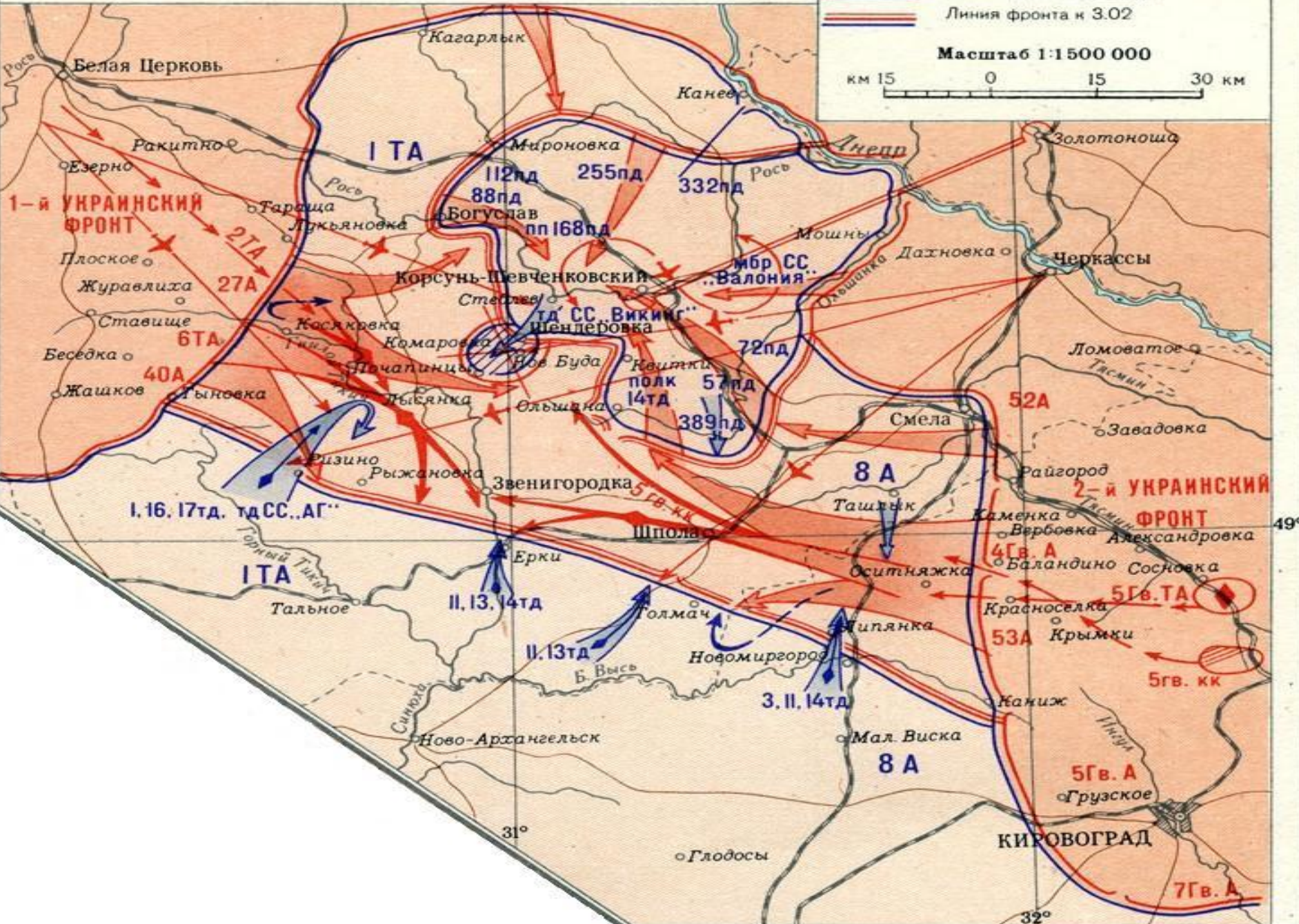
Втрати

близько 30 000, в тому числі	близько 80 000, в тому числі
близько 19 000 убитими і	24 286 убитих, померлих і
полоненими, близько 11 000	полонених, 55 902
пораненими, 28 766 (не	поранених і хворих ^[2] .
рахуючи поранених) вийшло	
з оточення ^[1]	

- Згідно з задумом Ставки Верховного Головнокомандування, війська 1-го та 2-го Укр. фронтів повинні були завдати зустрічних ударів по військах противника в заг. напрямку на Звенигородку, оточити й ліквідувати Корсунське угруповання

КОРСУНЬ-ШЕВЧЕНКОВСКАЯ ОПЕРАЦИЯ. 24 января-17 февраля

— Линия фронта на 24.01
— Линия фронта к 3.02
Масштаб 1:1500 000
 км 15 0 15 30 км

Оточення

- ❑ Операція відбувалася в складних умовах ранньої відлиги та негоди. 24 січ. війська 2-го Укр. фронту перейшли в наступ передовими загонами, а 25 січ. – осн. силами. 26 січ. почали наступ війська 1-го Укр. фронту. Переборюючи запеклий опір ворога, рад. війська 28 січ. з'єдналися в районі Звенигородки.
- ❑ В оточенні опинилися, за рад. джерелами – бл. 80 тис., за зарубіжними, у т. ч. нім., джерелами – 40–60 тис. солдатів та офіцерів. До 3 лют. було створено внутрішній і зовнішній фронти оточення.

Завершення і німецький прорив

Гітлерівське командування не раз робило спроби вивести з "котла" оточені війська. Для їх деблокування були зняті з ін. ділянок фронту 8 танк. і кілька піх. д-зій. Але всі контрудари були відбиті. Кільце оточення з кожним днем ставало все щільнішим. 8 лют. рад. командування запропонувало оточеним військам капітулювати. Але ця пропозиція була відкинута. 11 лют. противник знову почав наступ на зовн. фронті оточення з р-нів Ризине (нині село Звенигородського р-ну) та Єрки (нині с-ще міськ. типу Катеринопільського р-ну) на Лисянку. Назустріч їм почали наступ оточені війська, 12 лют. їм вдалося прорватися з р-ну Стеблева в р-н с. Шендерівка (нині село Корсунь-Шевченківського р-ну; усі Черкас. обл.).

Результати

Під час Корсунь-Шевченківської битви в кільці оточення було знищено 41 200 і взято в полон понад 15 тисяч солдатів і офіцерів Вермахту, знищено 430 літаків, 155 танків, 376 гармат, 59 самохідних гармат, 269 мінометів, 900 кулеметів, захоплено такі трофеї: 41 літак, 116 танків, 32 бронемашини, 618 гармат, 51 самохідну гармату, 267 мінометів, 789 кулеметів, 85 бронетранспортерів, 10 000 автомашин, 7 паровозів, 415 цистерн, 127 тягачів, 4 000 возів із військовими вантажами, 6 418 коней, 64 склади з боєприпасами та військовим майном.

Ця історична перемога в Корсунь-Шевченківській битві дісталася Червоній армії теж ціною великих втрат у бойовій техніці і живій силі. Загибло і отримало поранення понад 80 тис. радянських військовослужбовців, переважно українців. Вигнали нацистських окупантів з Рівного і Луцька. Тисячі солдатів і офіцерів були нагороджені орденами і медалями. Близько ста воїнів удостоєно звання Героя Радянського Союзу.

За успіх під час боїв генерал армії І.Конєв 20 лютого був нагороджений званням Маршала Радянського Союзу.